

JULKAISTU NUMEROSSA [2/2021](#)

TEEMAT

Dopingaineiden kirjavat markkinat

Sami Paaskoski / Kirjoitettu 9.6.2021 / Julkaistu 18.6.2021

© GettyImages/aywan88

Dopingaineet kulkeutuvat käyttäjilleen monien eri väylien kautta.

Dopingaineiden käyttö on kuntoliikuntaan ja kilpaurheiluun liittyvä lieveilmiö. Tässä kirjoituksessa kuvataan lyhyesti erilaisia väyliä, joiden kautta käyttäjät voivat saada haltuunsa dopingaineita tarkoitushakuisesti tai tiedostamattaan.

Aidot myyntiluvalliset lääkevalmisteet dopingkäytössä

Aitoja myyntiluvallisia lääkevalmisteita kulkeutuu dopingkäyttöön hyvin vähän. Markkinoilla olevista reseptilääkkeistä dopingkäyttöä on muun muassa testosteroni- ja kasvuhormonivalmisteilla. Hoito- ja reseptikäytäntöjen vuoksi näitä valmisteita ei juurikaan kulkeudu dopingkäyttöön.

Lääkevarkauksista Fimealle raportoidaan satunnaisesti. Eurooppalaisen viranomaisverkoston kautta on viime vuosina tullut tietoja yksittäisistä tilanteista, joissa kuljetusten aikana kuljetusvälineistä on ryöstetty dopingkäyttöön soveltuvia valmisteita. Samoin on raportoitu yksittäisiä lääkehuollon toimijoihin kohdistuneita varkauksia, joiden yhteydessä on viety testosteroni- ja kasvuhormonivalmisteita.

Väärennetyt ja laittomat valmisteet laittomassa myynnissä

Valtaosa dopingvalmisteista on väärennetyjä ja laittomia valmisteita. Esimerkiksi useita anabolisia aineita ei ole laillisina aitoina valmisteina saatavilla välttämättä lainkaan.

Urheilussa kiellettyjä aineita valmistetaan ja myydään pimeästi. Valmistuksen mittakaava vaihtelee keittiömittakaavasta teolliseen. Osa laittomista dopingvalmisteista imitoi ulkoisesti lääkevalmisteita. Vastaan on tullut myös laajoja laittoman valmistajan omalla tuotemerkillä olevia sarjoja. Näihin sarjoihin kuuluvia valmisteita ei ole edes yritetty naamioida lääkevalmisteiksi, vaan pakkausmerkinnät ovat täysin dopingkäyttöön ohjaavia.

Aineiden kuljetus, levitys ja myynti ovat yleensä suunnitelmallista ja ammattimaista toimintaa. Myynti tapahtuu etenkin anonyymien tietoverkkojen kautta sekä katukaupassa.

Laittomien valmisteiden sisältö, laatu ja tuotantohygienia vaihtelevat. Näiden valmisteiden käyttöön liittyy merkittäviä terveysriskejä, joista huolimatta käyttöä jatketaan. Käyttäjärühmät arvioivat laatua ja tehoa subjektiivisten käyttökokemusten perusteella.

Tarkoituksellista ja tiedostamatonta dopingia ravintolisillä

Dopingaineita on myynnissä myös ravintolisävalmisteiksi naamioituina. Valmisteen vaikutuksen tehostamiseksi valmisteen koostumuksessa voi olla kiellettyä ainetta, joita ei ole mainittu pakkausmerkinnöissä. Lue lisää dopingista

Euroopassa tällaisia valmisteita on tavattu esimerkiksi voimailijoille ravintolisiä myyvien verkkokauppojen valikoimista. Joissakin tapauksissa kielletty aine on mainittukin pakkausmerkinnöissä. Siten myös ravintolisävalmisteen käyttö voi aiheuttaa paitsi terveyshaittoja, myös positiivisen tuloksen dopingtestissä.

Lue lisää dopingista

Sic!-lehdessä on aiemmin julkaistu artikkeleita dopingin haittavaikutuksista sekä tavallisimmista dopingaineista kuten anabolisista steroideista ja testosteronijohdannaisista.

[Hämäläinen P. Steroididopingin haitat. Sic! 2017; 7\(1\): 32–35.](#)

[Koskelo J. Kuntodoping – mistä on kyse? Sic! 2015; 5\(1\): 26–28.](#)

Sami Paaskoski

Proviisori
Yliproviisori, Fimea

Tilaa

LISÄÄ AIHEESTA

[Steroididopingin haitat](#)